

UZASADNIENIE

Decyzją z 27.03.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 7.02.2018 r., odmówił K. P. przyznania emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), ponieważ na dzień 1.01.1999 r. udowodnił jedynie 7 lat, 8 miesięcy i 24 dni pracy w szczególnych warunkach w okresie od 1.02.1991 r. do 31.12.1998 r. zamiast wymaganych prawem co najmniej 15 lat wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, wyjaśniając, że Zakład nie przyjął do stażu takiej pracy okresu od 3.09.1973 r. do 25.04.1980 r. oraz od 1.08.1982 r. do 28.02.1989 r. ponieważ w przedłożonym świadectwie wykonania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 10.08.2004 r. oraz w świadectwie pracy z 16.08.2001 r. i w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 20.08.2001 r. zakład pracy wykazał stanowisko szlifierza, które nie jest zgodne ze stanowiskami wymienionymi w zarządzeniu Ministra Gospodarki i (...), na które powołuje się zakład pracy „elektromonter urządzeń rozdzielczych i stacyjnych” (Dział II, poz. 18) oraz „prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kodów parowych lub wodnych typu przemysłowego” (Dział XIV, poz. 1), a ponadto zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie wskazał charakteru wykonywanych prac oraz nie określił prawidłowo stanowiska podając dział, pozycję oraz punkt, dodatkowo wskazując na występującą niezgodność w dacie rozpoczęcia pracy, wobec czego o ile faktycznie prawidłowa jest data 1.09.1973 r. zakład pracy powinien skorygować wystawione wcześniej świadectwo pracy i Rp-7, w których wskazano datę początkową zatrudnienia 3.09.1973 r.

/decyzja k. 12 akt emerytalnych/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, wnioskodawca wniósł od niej odwołanie, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury od 2.03.2018 r., tj. od daty ukończenia 60 lat życia, argumentując, że posiada staż wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze ponad 15 lat wymaganych przepisami prawa i żądając zaliczenia do okresów pracy w szczególnych warunkach:

- 1) od 1.08.1982 r. do 28.02.1989 r. w zakładzie (...) na stanowisku szlifierza,
- 2) od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. na stanowisku przewijacza w zakładzie (...). S., M. Z.,
- 3) od 20.07.1990 r. do 31.12.1998 r. w zakładzie (...) S.A. na stanowisku montera urządzeń ciepłowniczych.

/odwołanie k. 3-7/

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. Zakład odnosząc się do roszczenia odwołującego wyjaśnił, że okres pracy skarżącego od 1.02.1991 r. do 31.12.1998 r. na stanowisku przewijacza w zakładzie (...). S., M. Z. został zaliczony wnioskodawcy na podstawie świadectwa pracy w warunkach szczególnych z 26.03.2018 r. wystawionego przez następcę prawnego w/w pracodawcy, który anulował świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z 30.09.2010 r., natomiast co do okresu od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. na stanowisku przewijacza w zakładzie (...). S., M. Z. skarżący nie przedstawił świadectwa wykonania pracy w warunkach szczególnych.

/odpowiedź na odwołanie k. 8-9/

Na rozprawie z 15.11.2018 r. wnioskodawca poparł odwołanie i wniósł o zaliczenie do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1.08.1982 r. do 28.02.1989 r. w Elcie na stanowisku szlifierza, od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. jako przewijacz w Zakładach (...). S., Z. Z. oraz od 20.07.1990 r. do 31.12.1998 r. w Dalkii na stanowisku montera urządzeń ciepłowniczych. Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/e-prot. z 15.11.2018 r.: 00:01:33, 00:12:40/

W toku postępowania odwoławczego ZUS wydał decyzję z 8.08.2019 r., którą ponownie odmówił K. P. prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, z uwagi na nie udowodnienie na dzień 1.01.1999 r. co najmniej 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, do którego organ emerytalny zaliczył wnioskodawcy sporny okres zatrudnienia od 1.08.1985 r. do 28.02.1989 r. w zakładzie (...) na stanowisku szlifierza oraz okres zatrudnienia od 1.02.1991 r. do 31.12.1998 r. w Zakładach (...). S., Z. Z., co łącznie dało staż pracy w warunkach szczególnych w liczbie 11 lat, 3 miesiące i 24 dni.

/decyzja w aktach ZUS k. 25/

Pismem procesowym z 12.08.2019 r. ZUS poinformował o wydaniu w/w decyzji z 8.08.2019 r. i podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie /k. 212/.

Na ostatnim terminie rozprawy z 12.09.2019 r. wnioskodawca poparł odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

/e-prot. z 12.09.2019 r.: 00:01:21, 00:01:41, 00:49:54, 00:56:02/

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. P., urodzony (...), złożył 7.02.2018 r. wniosek o emeryturę. Odwołujący ukończył 60 rok życia 2.03.2018 r.

/wniosek k. 1 akt emerytalnych/

Wnioskodawca nie jest członkiem OFE, posiada na dzień 1.01.1999 r. staż pracy w liczbie 25 lat, 3 miesiące, 2 dni, w tym okresy składkowe: 25 lat i 25 dni oraz okresy nieskładkowe: 2 miesiące i 7 dni.

Odwołujący w sposób bezsporny wykazał na dzień 1.01.1999 r. staż pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w liczbie 11 lat, 3 miesiące i 24 dni, w następujących okresach:

- 1) od 1.08.1985 r. do 28.02.1989 r. w zakładzie pracy (...) na stanowisku szlifierza;
- 2) od 1.02.1991 r. do 31.12.1998 r. w zakładzie (...) S.A. na stanowisku monter remontów urządzeń ciepłowniczych oraz dyżurny monter urządzeń ciepłowniczych.

/niesporne, a nadto decyzje z 27.03.2018 r. i z 8.08.2019 r. w aktach emerytalnych k. 12,25, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 10.05.2018 r. k. 20 akt ZUS, pełnomocnictwo k. 22 -23 akt ZUS, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 26.03.2018 r. k. 13 akt ZUS, angaże k. 185-189, 192-193, wniosek o ustalenie prawa do nagrody k. 200/.

Zgodnie ze świadectwem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach z 10.08.2004 r. wnioskodawca w okresie od 1.09.1973 r. do 28.02.1989 r. był zatrudniony w Fabryce (...) – Elta w Ł. i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku szlifierza wg rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. Zarządzenia nr 17 Ministerstwa Górnictwa i Energetyki z 12.08.1983 r. Dział II w Energetyce poz. 18 (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) wg wykazu A Dział XIV poz. 1.

/świadectwo pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 10.08.2004 r. k. 6 akt ZUS/

W rzeczywistości wnioskodawca był zatrudniony w w/w zakładzie pracy od 3.09.1973 r.

/świadectwo pracy z 16.08.2001 r. k. 33, okoliczność przyznana przez odwołującego oraz zeznania wnioskodawcy z 12.09.2019 r.: 00:32:01—00:47:28/

Wnioskodawca legitymuje się wykształcenie zawodowym w zawodzie tokarza, którego naukę praktyczną odbył w w/w zakładzie pracy na podstawie umowy z 3.09.1973 r. Następnie odwołujący ukończył 27.06.1979 r. 3-letnie technikum zawodowe na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej, uzyskując tytuł technika mechanika o specjalności obróbka skrawaniem.

/zeznania świadka B. A. e-prot. z 15.11.2018 r.: 00:25:10-00:30:31, podanie wnioskodawcy z 3.09.1973 r. w kopercie za kartą 143, umowa o praktyczną naukę zawodu z 3.09.1973 r. w kopercie k. 143, protokół z egzaminu w kopercie k. 143, świadectwo ukończenia technikum zawodowego k. 175, karta zatrudnienia k. 201, zeznania wnioskodawcy z 12.09.2019 r.: 00:32:01-00:47:28/

Po zakończeniu nauki praktycznej zawodu w Fabryce (...) – Elta wnioskodawca podjął pracę w przedmiotowym zakładzie pracy w na stanowisku tokarza.

Odwołujący w trakcie zatrudnienia w/w zakładzie pracy odbył zasadniczą służbę wojskową w okresie od 26.04.1980 r. do 6.07.1982 r.

/niesporne, zeznania świadka B. A. e-prot. z 15.11.2018 r.: 00:25:10-00:30:31, świadectwo pracy z 16.08.2001 r. k. 33, dokumentacja osobowa w kopercie za kartą 143, a w niej: pismo z (...) z 28.03.1980 r. k. 22, karta powołania k. 19, pismo z 7.07.1982 r. k. 23/

Wnioskodawca po powrocie z wojska zawarł z w Fabryką (...) – Elta w Ł. umowę o pracę z 21.07.1982 r. na czas nieokreślony, na podstawie której został zatrudniony w narzędziowni na stanowisku tokarza od 1.08.1982 r. w pełnym wymiarze czasu pracy.

/umowa o pracę z 21.07.1982 r. k. 26 w kopercie za kartą 143/

W karcie szkoleń bhp wpisano przy dacie 15.08.1982 r. jako stanowisko wnioskodawcy tokarz – ślusarz.

/karta szkoleń bhp 39 w kopercie za kartą 143/

Zgodnie z angażami z 13.09.1982 r. i z 13.04.1983 r. wnioskodawca pracował na stanowisku tokarza.

/angaż k. 27, 27 w kopercie za kartą 143/.

Wnioskodawca posiada także oryginalny angaż z 13.09.1982 r., w którym wpisano maszynowo, że pracował na stanowisku tokarza i dopisano po myślniku ręcznie – szlifierz opatrując tenże dopisek parafą i pieczętką zakładu (...).

/angaż z 13.09.1982 r. k. 218/

Zgodnie z angażem z 17.10.1983 r. wnioskodawca pracował na stanowisku tokarza – szlifierza.

/angaż z 17.10.1983 r. k. 30 w kopercie za kartą 143/.

Zgodnie z angażem z 18.10.1984r. wnioskodawca pracował na stanowisku szlifierza – tokarza.

/angaż z 18.10.1984 r. k. 32 w kopercie za kartą 143/

W rzeczywistości w spornym okresie, po powrocie z wojska, od 1.08.1982 r. do 31.07.1985 r. wnioskodawca wykonywał w zakładzie pracy (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracę wyłącznie na stanowisku szlifierza. Jego praca polegała na szlifowaniu na szlifierce igłowej i na szlifierce otworowej narzędzi albo form wtryskowych. Na szlifierce igłowej wnioskodawca szlifował walki, stemple, matryce. Skarżący otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych jako szlifierz. Odwołujący nie wykonywał w tym czasie żadnych innych prac - w szczególności nie pracował na tokarce jako tokarz, nie był palaczem, ani też nie wykonywał prac ślusarskich. Zakład (...) należał do przemysłu elektroenergetycznego, produkował formy wtryskowe, transformatory, aparaturę trakcyjną.

/zeznania świadka B. A. e-prot. z 15.11.2018 r.: 00:25:10-00:30:31, świadectwo pracy k. 33, 178, zeznania wnioskodawcy z 12.09.2019 r.: 00:32:01—00:47:28/

Wnioskodawca w Zakładach (...). S., Z. Z. w spornym okresie od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. pracował na stanowisku przewijacza, wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na maszynie przewijarce. Jego praca polegała na przewijaniu przędzy z małych szpulek na duże. W badanym okresie w pomieszczeniu, w którym pracował wnioskodawca były dwie maszyny, tj. maszyna dziewiarska, przy której pracował dziewiarz - K. W. i przewijarka, przy której pracował m.in. odwołujący. Przy przewijarce było sześć stanowisk pracy z każdej strony. Przewijarka miała ok. 4-5 metrów długości. W w/w zakładzie nie było w badanym okresie przestojów w pracy. Zakład zajmował się produkcją maszynową dzianiny.

/zeznania świadka P. J. e-prot. z 18.07.2019 r.: 00:09:48, umowa o pracę z 1.03.1989 r. w kopercie k. 149, świadectwo pracy z 19.07.1990 r. w kopercie za kartą 149, zeznania wnioskodawcy z 12.09.2019 r.: 00:32:01—00:47:28/

Zgodnie ze świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 30.09.2010 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. w Ł., od 20.07.1990 r. do 30.09.2010 r. i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od 20.07.1990 r. do 31.12.2008 r. wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, na stanowisku montera remontów urządzeń ciepłowniczych/ montera urządzeń ciepłowniczych, elektromechanika aparatury kontrolno – pomiarowej i automatyki, elektromechanik/elektromontera aparatury automatyki i układów pomiarowych kotłów i turbin wymienionych w Wykazie A Dziale II, poz. 1 pkt 33 i pkt 6 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12.08.1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych w warunkach.

/świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 30.09.2010 r. k. 138/

Zgodnie zaś ze świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 26.03.2018 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. W Ł., tj. następcy prawnym Zakładów (...) S.A. w Ł., od 20.07.1990 r. do 30.09.2010 r. i w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od 1.02.1991 r. do 31.01.2004 r. wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych:

- 1) na stanowisku montera remontów urządzeń ciepłowniczych od 1.02.1991 r. do 29.02.1992 r., od 1.04.1993 r. do 30.09.1992 r., od 1.04.1993 r. do 30.09.1993 r., od 1.12.1993 r. do 31.01.2004 r. oraz
- 2) na stanowisku dyżurnego montera urządzeń ciepłowniczych od 1.03.1992 r. do 31.03.1992 r., od 1.10.1992 r. do 31.03.1992 r. oraz od 1.10.1993 r. do 30.11.1993 r.

wymienionych w Wykazie A Dziale II, poz. 1 pkt 33 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12.08.1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych w warunkach. Jednocześnie zostało tym świadectwem anulowane w/w świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 30.09.2010 r.

/świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 26.03.2018 r. k. 139 a nadto k. 13 akt ZUS/

W spornym okresie od 20.07.1990 r. do 31.01.1991 r. wnioskodawca w Zakładach (...), wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę montera remontów armatury i rurociągów, początkowo na podstawie umowy z 20.07.1990 r. na czas określony od 20.07.1990 r. do 20.10.1990 r., a następnie od 21.10.1990 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. W późniejszym okresie od 1.02.1991 r. formalnie zmianie uległa tylko nazwa stanowiska pracy odwołującego się z montera remontów armatury i rurociągów na montera urządzeń ciepłowniczych, natomiast charakter pracy pozostał taki sam i wnioskodawca nadal wykonywał tożsamą pracę. Wnioskodawca na w/w stanowisku zarówno przed zmianą nazwy, jak i po zmianie miał takie same obowiązki i zajmowała się eksploatacją

urządzeń ciepłowniczych, bieżącymi kontrolami, konserwacją, naprawami, tj. obsługiwał urządzenia do przesyłu energii cieplnej, wymieniał uszkodzone urządzenia, zawory, zasuwy, urządzenia pomiarowe np. termometr na terenie obsługiwanym przez dany rejon ciepłowniczy. Wnioskodawca w badanym okresie pracował w terenie, podlegały mu dwie (...) i G.. Po drodze wnioskodawca sprawdzał trasę, którą energia wędruje do klienta – tzw. komory ciepłownicze, miejsca gdzie rozgałęziają się sieci i znajdują urządzenia pomiarowe, gdzie w razie potrzeby wymieniał elementy urządzeń, o których wyżej mowa i usuwał awarie sieci ciepłowniczej tzn. włączał i wyłączał węzły ciepłownicze na skutek awarii lub okresu zmiennego jesienno - zimowego. Wnioskodawca miał uprawnienia do wykonywania takiej pracy. Uprawnienia zdobywało się raz, a następnie odnawiało w zależności od stanowiska. Poza w/w pracą wnioskodawca nie wykonywał innej pracy w badanym okresie. Zakład (...) zajmował się dostarczaniem ciepła do odbiorcy. W zakładzie (...) nie było w spornym okresie przestojów. Wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę szkodliwą w w/w okresie zatrudnienia. Odwołujący nie korzystał z urlopów bezpłatnych w tym czasie.

/podanie o pracę z 4.07.1990 r. z adnotacją z 20.07.1990 r. k. 174, umowa o pracę z 20.07.1990 r. k. 36, 181, podanie z 18.10.1990 r. k. 37, 182, umowa o pracę z 21.10.1990 r. k. 38, 183, pouczenie dla nowo przyjętego pracownika k. 39, 184, oświadczenie k. 40, 184, angaż z 26.02.1991 r. k. 42, świadectwo pracy z 30.09.2010 r. k. 135, świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z 30.09.2010 r. k. 137, świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 26.03.2018 r. k. 139 a nadto k. 13 akt ZUS, karta obiegowa przyjęcia do pracy k. 180, wniosek o ustalenie prawa do nagrody k. 200, karta zatrudnienia k. 201, karty płacowe k. 204-210, zeznania świadka W. Ś. e-prot. z 12.09.2019 r.: 00:10:32, zeznania świadka B. P. e-prot. z 12.09.2019 r.: 00:21:11, zeznania wnioskodawcy z 12.09.2019 r.: 00:32:01 –00:47:28, angaże k. 185-189, 192-193, wniosek o ustalenie prawa do nagrody k. 200/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy odtworzył na podstawie powołanych wyżej dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron co do ich autentyczności, a nadto bazując na zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków, a także wnioskodawcy, uznając, że dowody te tworzą razem spójną, logiczną całość. Sąd zważył, że przesłuchani w sprawie świadkowie w badanych okresach pracowali razem z wnioskodawcą w tych samych zakładach pracy, a zatem mają stosowną wiedzę na temat tego jaką pracę faktycznie skarżący wykonywał. Świadcowie są osobami obcymi w stosunku do stron i nie mają żadnego interesu by składać zeznania korzystne tylko dla jednej z nich. Nadto Sąd miał na uwadze, że organ rentowy nie podważył wartości dowodowej żadnego ze świadków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, skutkując zmianą skarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 w/w ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr

8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle §2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok SN z 15.12.1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok SN z 15.11. 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii należy zwrócić uwagę, iż świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r. sygn. III AUa 3113/08, opubl. LEX nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 r. sygn. III AUa 466/06, opubl. Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 r. sygn. III AUa 795/08, opubl. Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60). Jednocześnie w judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż regulacja § 2 statutu ograniczenia dowodowe nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. III UZP 5/85; uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, opubl. OSNAPiUS 2001, nr 18, poz. 562).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do wieku – ukończył 60 rok życia oraz lat okresów składkowych i nieskładkowych (co najmniej 25 lat), a nadto skarżący nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnym (OFE). W ocenie Sądu wnioskodawca spełnia również warunek co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W tym miejscu celem uporządkowania należy wyjaśnić, że ostatecznie –w toku trwającego postępowania odwoławczego na skutek zaskarżenia decyzji z 27.03.2018 r. po wydaniu kolejnej decyzji z 8.08.2019 r. – sporne

pozostały następujące okresy zatrudnienia wnioskodawcy, który twierdził, że pracował wtedy stale i w pełnym wymiarze czasu w warunkach szczególnych:

- 1) po powrocie z wojska skarżącego od 1.08.1982 r. do 31.07.1985 r. w zakładach (...) na stanowisku szlifierza,
- 4) 2) od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. w Zakładach (...). S., M. Z. na stanowisku przewijacza,
- 5) od 20.07.1990 r. do 31.01.1991 r. w zakładzie (...) S.A. na stanowisku montera remontów armatury i rurociągów.

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów, z zeznań wnioskodawcy i z zeznań świadków.

Co do pierwszego z w/w okresów Sąd uznał, że z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w postaci zeznań świadka B. A. i wnioskodawcy wynika, iż ubezpieczony pracował w od 1.08.1982 r. do 31.07.1985 r. w zakładach (...) na stanowisku szlifierza, mimo iż w angażach podawano inne nazwy jego stanowiska w tym czasie, w tym m.in. tokarz – ślusarz, tokarza, czy tokarza - szlifierza. Jednak zdaniem Sądu kwestia nazwy stanowisk pracy nie ma znaczenia dla oceny pracy ubezpieczonego w świetle wyników postępowania dowodowego, gdyż decydujące znaczenia ma faktycznie wykonywana praca. Tę zaś okoliczność skarżący wykazał w toku postępowania odwoławczego za pomocą zeznań w/w świadka, który w sposób szczegółowy i kategoryczny opisał na czym polegała praca skarżącego wyjaśniając przy tym logicznie, że przed odbyciem służby wojskowej skarżący wykonywał pracę tokarza, ale w badanym okresie po powrocie z wojska do 1985 r. (a więc w okresie, którego spór) wnioskodawca wykonywał w zakładzie pracy (...) stale i w pełnym wymiarze czasu pracę wyłącznie pracę na stanowisku szlifierza, polegającą na szlifowaniu na szlifierkach narzędzi albo form wtryskowych i otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych jako szlifierz. Świadek B. A. zeznał też w sposób stanowczy, że odwołujący nie wykonywał w tym czasie żadnych innych prac - w szczególności nie pracował jako tokarz, nie był palaczem oraz wyjaśnił, że Zakład (...) należał do przemysłu elektroenergetycznego, produkował formy wtryskowe, transformatory, aparaturę trakcyjną, dodając, że w spornym okresie nie było żadnych przestojów. Z zeznaniami w/w świadka okazały się w całości koherentne zeznania wnioskodawcy.

Pracę **szlifierza** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych, gdyż zgodnie z wykazem A, dział III, poz. 78, szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne są pracami w szczególnych warunkach, uprawniającymi do niższego wieku emerytalnego. Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do zarządzenia nr 1 do zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12.08.1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach - stanowisko to wymienione zostało w Wykazie A, Dziale III, poz. 78, pkt 5 – tj. szlifierz.

Zdaniem Sądu także drugi sporny okres zatrudnienia wnioskodawcy od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. w Zakładach (...) na stanowisku przewijacza należy zaliczyć skarżącemu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Z zeznań świadka P. J. wynika, że w tym czasie wnioskodawca pracował na stanowisku przewijacza, wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na maszynie przewijarce, a jego praca polegała na przewijaniu przedzdy z małych szpulek na duże. Ponadto świadek ten zeznał, że w w/w zakładzie nie było w badanym okresie przestojów w pracy, a nadto wyjaśnił, że zakład ten zajmował się produkcją maszynową dzianiny.

Tym samym także pracę **przewijacza** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych, gdyż zgodnie z wykazem A, dział VII pkt1 prace przy obróbce surowców włókienniczych i ich przedzeniu są pracami w szczególnych warunkach, uprawniającymi do niższego wieku emerytalnego. Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 7.07.1987 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dz.Urz. MG z 3.08.1987 r.), który w wykazie A w dziale VII poz. 1 ppkt 35 wymienia stanowisko przewijacza.

Wreszcie zdaniem Sądu także ostatni sporny okres zatrudnienia od 20.07.1990 r. do 31.01.1991 r. w Zakładach (...) na stanowisku **montera remontów armatury i rurociągów** zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych. Z zeznań świadków W. Ś. i świadka B. P. oraz wnioskodawcy wynika, że w późniejszym okresie tj. od 1.02.1991 r. zmianie

uległa tylko formalna nazwa stanowiska pracy odwołującego się na **montera urządzeń ciepłowniczych**, którą zresztą ZUS zaliczył skarżącemu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, natomiast tak naprawdę wnioskodawca po zmianie nazwy jego stanowiska nadal wykonywał tożsamą pracę i miał takie same obowiązki, gdyż tak jak dotąd pracował w terenie, gdzie zajmował się eksploatacją urządzeń ciepłowniczych, bieżącymi kontrolami, konserwacją, naprawami, tj. obsługiwał urządzenia do przesyłu energii cieplnej, wymieniał uszkodzone urządzenia, zawory, zasuwy, urządzenia pomiarowe np. termometr na terenie obsługiwanym przez dany rejon ciepłowniczy, sprawdzał trasę, którą energia wędruje do klienta – tzw. komory ciepłownicze, miejsca gdzie rozgałęziają się sieci i znajdują urządzenia pomiarowe, gdzie w razie potrzeby wymieniał elementy urządzeń, o których wyżej mowa i usuwał awarie sieci ciepłowniczej tzn. włączał i wyłączał węzły ciepłownicze na skutek awarii lub okresu zmiennego jesienno - zimowego. Świadczenie zgodnie zeznali, że poza w/w pracą wnioskodawca nie wykonywał innej pracy w badanym okresie, a także, że w tym czasie w zakładzie (...) nie było przestojów. Ponadto z dokumentacji placowej wynika, że wnioskodawca od początku swojego zatrudnienia w tym zakładzie pracy otrzymywał dodatek za pracę szkodliwą.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że wymieniona w dziale II. w energetyce praca przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych, jest pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pomocniczo Sąd zważył, że w wykazie zawarty w załączniku do w Zarządzeniu nr 17 Ministra Energetyki i Górnictwa z 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach – w dziale II w energetyce, poz. 1. praca przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektrycznych i ciepłych w pkt 27 wymieniono stanowisko montera armatury i rurociągów, a w punkcie 33 stanowisko montera urządzeń ciepłowniczych. Jednakże biorąc pod uwagę, że z zeznań w/w świadków wynika jednoznacznie, że w rzeczywistości wnioskodawca wykonywał od samego początku pracę montera urządzeń ciepłowniczych – tak też Sąd ustali i zaliczył również ubezpieczonemu ten sporny okres do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych od 20.07.1990 r. do 31.01.1991 r.

Mając na względzie powyższe należy wskazać, że ubezpieczony wykazał, że pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach od 1.08.1982 r. do 31.07.1985 r. na jako szlifierz (3 lata), od 1.03.1989 r. do 15.07.1990 r. jako przewijacz (1 rok, 4 miesiące, 15 dni), a od 20.07.1990 r. do 31.01.1991 r. jako monter urządzeń ciepłowniczych (6 miesięcy, 12 dni) i okres ten łącznie z okresem uznanym przez organ rentowy na skutek wydania w toku n/n postępowania odwoławczego decyzji z 8.08.2019 r. (11 lat, 3 miesiące i 24 dni) daje ponad 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi wskazaniem, zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając prawo do emerytury od ukończenia przez wnioskodawcę wieku 60 lat, tj. od 2 marca 2016 roku.

Mając powyższe na uwadze w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.

14 X 2019 roku.